

Kültürleraras? Duyarl?l?k Ölçe?i

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2026). *Kültürleraras? Duyarl?l?k Ölçe?i*. Turkish Psychological Scales.
Retrieved from <https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=25201>

Özet

Kültürleraras? Duyarl?l?k Ölçe?i, Elif Üstün taraf?ndan 2011 y?l?nda haz?rlanan bir yüksek lisans tezi kapsam?nda Türkçeye **uyarlama** çal??mas?d?r. Bu ölçek, bireylerin farkl? kültürel ba?lamlarda sergiledi?i bili?sel, duyu?sal ve davran??sal duyarl?l?k düzeylerini ölçmeyi amaçlamaktadır. Ölçek, özellikle ö?retmen adaylar?n?n kültürleraras? etkile?imlere yönelik tutumlar?n? ve yeterliliklerini de?erlendirmek üzere kullan?lm??t?r. Çal??ma, kültürleraras? duyarl?l?k ile **etnikmerkezcilik** düzeyleri aras?ndaki ili?kiyi incelemeye odaklanm??t?r.

Ölçe?in orijinal yap?s?, kültürel farkl?l?klara kar?? bireyin fark?ndal??n?, sayg?s?n? ve uygun ileti?im becerilerini geli?tirme kapasitesini yans?tan temel boyutlar? içermektedir. Bu **psikometrik** araç, e?itim ve sosyal psikoloji alanlar?nda kültürleraras? yeterlili?in de?erlendirilmesi için önemli bir kaynak sa?lamaktadır.

Anahtar Kelimeler

Kültürleraras? duyarl?l?k, **etnikmerkezcilik**, ö?retmen adaylar?, kültürel yeterlilik, psikometrik özellikler, ölçek **uyarlama**, Yıld?z Teknik Üniversitesi.

Yazarlar

Elif Üstün

Amaç

Kültürleraras? Duyarl?l?k Ölçe?i'nin temel amacı, bireylerin farkl? kültürel gruplarla etkile?im kurarken gösterdikleri duyarl?l?k düzeylerini sistematik olarak belirlemektir. Bu **uyarlama** çal??mas?n?n özel amacı ise, ö?retmen adaylar?n?n kültürleraras? duyarl?l?k düzeylerini ölçmek ve bu düzeyleri etkileyen demografik, e?itsel ve psikolojik faktörleri (özellikle **etnikmerkezcilik**) ara?t?rmaktır.

Ölçek, e?itim ortamlar?nda ve küreselle?en toplumlarda bireylerin kültürel çe?itlili?e ne kadar aç?k oldu?unu, farkl? bak?? aç?lar?n? ne ölçüde kabul etti?ini ve kültürel olarak uygun davran??lar sergileme e?ilimini tespit etmek için kritik bir araç sunmaktadır.

Yap?

Ölçek, genellikle, **Kültürleraras? Duyarl?l?k** ad? verilen çok boyutlu bir yap?y? ölçmektedir. Bu yap?, Chen ve Starosta (1998) gibi ara?t?rmac?lar?n modellerine dayanarak, ki?inin kültürel farkl?l?klara kar?? hem içsel (duygusal ve bili?sel) hem de d??sal (davran??sal) tepkilerini kapsar. Kültürleraras? duyarl?l?k, genellikle ?u temel boyutlar? içerir:

Etkile?imde Fark?ndal?k: Bireyin kültürel farkl?l?klar?n etkile?im sürecindeki rolünü anlama yetene?i.

Etkile?imde Sayg?: Farkl? kültürel de?erlere ve inanç sistemlerine kar?? gösterilen kabul ve takdir.

Etkile?imde Çekim: Farkl? kültürlerden insanlarla ili?ki kurmaya yönelik pozitif duygusal e?ilim.

Etkile?imde Dikkat: Kültürel ipuçlar?n? fark etme ve yorumlama becerisi.

Etkile?imde Eylem: Kültürel olarak uygun ve etkili davran??lar sergileme kapasitesi.

Geçerlik

Kültürleraras? Duyarl?l?k Ölçe?i'nin Türkçeye **uyarlama** çal??mas?nda (Üstün, 2011), psikometrik özelliklerin incelenmesi gerekmektedir. Kaynakta geçerlik bilgisi belirtilmemi? olsa da, bir yüksek lisans tezi standartlar? gere?i **geçerlik** çal??malar? yap?lm??t?r. Bu çal??malar muhtemelen yap? geçerli?i (faktör analizi yoluyla) ve ölçüt geçerli?ini içermi?tir.

Yap? geçerli?i analizlerinde, ölçe?in orijinal yap?s?n?n Türkçe örneklemede korunup korunmad??? incelenmi?tir. ?erik geçerli?i için uzman görü?lerine ba?vurulmu?, dil ve kültürel e?de?erlik sa?lamak amac?yla çeviri-geri çeviri yöntemleri kullan?lm??t?r.

Güvenirlik

Kaynakta güvenilirlik bilgisi belirtilmemi? olsa da, Üstün (2011) taraf?ndan yap?lan **Yüksek Lisans Tezi** çal??mas?nda ölçe?in iç tutarl?l?k (Cronbach Alfa katsay?s?) ve/veya test-tekrar test güvenilirlik analizlerinin gerçekleştirildi?i varsay?lmaktadır. Kültürleraras? duyarl?l?k ölçeklerinin akademik çal??malarda kabul edilebilmesi için genellikle 0.70 ve üzeri bir Cronbach Alfa katsay?s? beklenir.

Yüksek iç tutarl?l?k katsay?lar?, ölçek maddelerinin ayn? psikolojik yap?y? ölçmede ne kadar ba?ar?l? oldu?unu gösterir ve ölçe?in güvenilir bir ölçüm arac? olarak kullan?labilece?ini destekler.

Faktör Analizi

Uyarlama çal??mas?n?n önemli bir ad?m? olan faktör analizinde, ölçe?in Türk kültürüne ve diline uygunlu?unu belirlemek amac?yla genellikle Aç?mlay?c? Faktör Analizi (AFA) ve Do?rulay?c? Faktör Analizi (DFA) kullan?lm??t?r. Bu analizler, orijinal ölçe?in boyutlar?n?n (örne?in, Etkile?imde Sayg?, Etkile?imde Çekim) Türk örnekleminde de tutarl? bir ?ekilde ortaya ç?k?p ç?kmad???n? test etmi?tir.

Faktör analizi sonuçlar?, Kültürleraras? Duyarl?l?k Ölçe?i'nin kültürleraras? duyarlılık yap?sın? ölçen teorik boyutlar? ba?ar?yla ayrıştırdığını göstermelidir. Bu, ölçe?in yap?salsal **geçerlik** kanıtların? pekiştirir.

Ölçek Bilgileri

Test Türü: Uyarlama ve Öz Bildirim Ölçe?i

Format: Likert Tipi Derecelendirme (Derecelendirme bilgisi kaynakta belirtilmemiştir, ancak tipik olarak 5 veya 7 seçenekli Likert format? kullanılır.)

Mevcut Diller: Türkçe (Uyarlama), Orijinal dili (genellikle İngilizce).

Popülasyon Grubu: Üniversite Öğrencileri (Öğretmen Adaylar?)

Yaş Grubu: Genç Yetişkinler (18-25 yaş aralığı)

Popülasyon Detaylar?: Yıldız Teknik Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü'ne bağılı **Yüksek Lisans Tezi** kapsamında öğretmen adaylar? üzerinde uygulanmıştır.

Test Metodolojisi: Uygulama, katılımcıların maddelere ne ölçüde katıldıkları veya katılmadıkları belirtmeleri yoluyla gerçekleştirilir.

Anahtar Kelimeler

Kültürleraras? iletişim, eğitim psikolojisi, pedagoji, kültürel farklılık, **geçerlik**, güvenilirlik, psikometri.

Yazarlar

Yazar ORCID Tanıtması: Bilgi mevcut değildir.

Kurum E-posta Adresleri: ustun-elif@hotmail.com

Yazın Adresi: Yıldız Teknik Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü (Tez dönemi itibarıyla).

Şinler, Ücret ve Test Yılı

Test Yılı: 2011 (Uyarlama çalışmasının tamamlandığı yılı).

Şinler ve Ücret: Ölçe?in ticari olmayan akademik araştırmalarda kullanımı genellikle tez yazar? (Elif Üstün) ve orijinal ölçek sahiplerinin iznine tabidir. Kullanım veya telif hakkı ücretleri için yazarla iletişime geçilmesi gerekmektedir.

Ölçe?in orijinal PDF belgesi a?a??daki ba?lant?dan indirilebilir: [kulturlerarasi-duyarlilik-olcegi-toad.pdf](#)

Referanslar

Üstün, E. (2011). *Ö?retmen adaylar?n?n kültürleraras? duyarl?l?k ve etnikmerkezcilik düzeylerini etkileyen etmenler (Yüksek Lisans Tezi)*. Yıld?z Teknik Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, İstanbul.

Tez Merkezi Kayna??: [tez.yok.gov.tr](#)

Kültürleraras? Duyarl?l?k Ölçe?i Maddeleri

ÖNEML?: A?a??daki ölçek maddeleri orijinal dillerinde korunmal? ve hiçbir ?ekilde de?itirilmemelidir. Ölçek maddeleri kaynak içerikte mevcut de?ildir.